

Kozwa Mangwele ya COVID-19

Sanza ya misato 2021

Bakopesa yo mangwele ya ofele. Boyangeli ya etuka ekofuta mbongo ya mangwele. Bakofutisa yo te mbongo to kotindela yo facture. Mopesi mangwele nayo akofutisa yo mpe mbongo te ndenge okeyi na biro na ye soki okeyi kuna kaka mpo na kozwa mangwele.

Sika oyo ezali na mangwele mingi ya COVID-19. Okozwa mangwele ya Moderna, ya Pfizer-BioNTech, to ya Johnson & Johnson (J&J)/Janssen. Soki ozwi mangwele ya Moderna to ya Pfizer-BioNTech, okosenga ozwa bantonga mibale oyo ekopesama na eleko ya bamposo misato to minei; ntonga ya mibale ekozala ya mangwele oyo ozwaki liboso mpe basengeli kopesa yango kaka na esika oyo ozwaki ntonga ya liboso ya mangwele wana. Mangwele ya Johnson & Johnson (J&J)/Janssen ezali kaka ntonga moko.

Mangwele nionso eza ya malamu mpe ezobatela mpenza.

Bakonzi ya États-Unis oyo balandelaka makambo ya bilei mpe bankisi (FDA) bapesi ndingisa mpona kosalela mangwele wana na mbalakaka mpe bamoni ete ezobatela mpenza mpe ezomemela bato mindondo te. Bato mosusu ya mayele balobi mpe ete mangwele wana ezali malamu mpe ezobatela mpenza.

Bakopesa mangwele na kolanda bato oyo basengeli kozwa yango liboso. Maine ezopesa bato mangwele sikoyo na kolanda mbula na bango mpe ezolanda malako ya etuka epesi ya kopesa yango na balakisi, bato ya misala, mpe na bato oyo babatelaka bana. Ekozwa mwa ntango, kasi ntango Maine ezozwa Bakopesa mangwele na kolanda bato oyo basengeli kozwa yango liboso. Maine ezopesa bato mangwele sika oyo na kolanda mbula na bango mpe ezolanda malako ya etuka epesi ya kopesa yango na balakisi, bato ya misala, mpe na bato oyo babatelaka bana. Ekozwa mwa ntango, kasi ntango Maine ezozwa mangwele mingi, bato nionso bakozwa mangwele. Kende na www.main.gov/covid19/vaccines/vaccination-sites to benga Nsinga ya telephone ya Mangwele ya COVID-19 ya Maine na nimero 1-888-445-4111. (Mpo na misala ya babongoli, yebisa lokota na yo tango bakoyamba libyangi na yo. Bato bakufa matoyi to bayokaka na mpasi, bakoki kobenga 711 mpe kosenga balekisa bango na nimero 1-888-445-4111.)

Okoki koyoka nzoto mpasi na nsima na kozwa mangwele.

Ndenge ezalaka na mangwele nionso, okoki koyoka mpasi na loboko, fievre, moto mpasi, to kolemba nsima ya kozwa mangwele. Eza bilembo ezolakisa ete mangwele ezosalia.

Koba komibatela.

Nsimha ya kozwa mangwele, lata masque nayo, zala mosika na bato mosusu na 6 pieds (bametre mibale), mpe mpo na kobatela bato oyo bazwi nanu mangwele te kokende te na bisika oyo bato bayanganisaka.

Mangwele nini esi ebimi sika oyo?

Ezali na mangwele misato oyo esi ebimi:

- Pfizer-BioNTech
- Moderna
- Johnson & Johnson (J&J)/Janssen

FDA esi endimi mangwele misato nionso mpo basalela yango na mbalakaka. Mangwele mosusu ekoki kobima kala mingi te.

Nani asengeli kozwa mangwele ya COVID-19?

Kozwa mangwele eza lolenge ya malamu koleka ya komibatela na COVID-19. Ozali na ndingisa kopona kozwa mangwele to te. Soki oponi mangwele, osengeli koyebisa mopesi mangwele nayo soki:

- Ozalaka na ezaleli ya kozala na allergie ya makasi banda kala
- Ozalaki na fievre
- Makila nayo ekangamaka malamu te to ozomela bankisi oyo esalisaka mpo makila ekoma te mabanga
- Makila nayo oyo ebundisaka mikrobe eza makasi te to ozomela bankisi oyo eza na bopusi na makila nayo oyo ebundisaka mikrobe
- Ozali na zemi, ozokana kozwa zemi, to ozomelisa mwana
- Osi ozwa mangwele mosusu ya COVID-19

Osengeli te kozwa mangwele soki ozalaki na allergie ya makasi na ntonga ya liboso ya mangwele ya COVID-19 to ya eloko nionso mosusu oyo eza na mangwele wana.

Osengeli kozala na mbula soki moke 16 mpo ozwa mangwele ya Pfizer-BioNTech, mpe mbula 18 mpo na kozwa mangwele ya Moderna or Johnson & Johnson (J&J)/Janssen.

Nini ezali na kati ya mangwele ya COVID-19?

Mangwele misato nionso ezali na eloko oyo ekoki ko zala eloko babengaka na anglais “messenger RNA” (mRNA), to ekoki kozala ADN elongo na mafuta, mungwa mpe sukali mpo na kobatela eteni ya makasi ya mangwele mpe kosalisa yango na kosala malamu na nzoto.

Mangwelele moko te ya COVID eza na virisi oyo ezali na bomoi, to biloko oyo ebatelaka yango to biloko mosusu. Okoki te kozwa COVID nde ewuta na mangwele.

Nini ekokomela ngai nsima ya kozwa mangwele?

Ekosenga ozela miniti banda na 15 kino na 30 liboso olongwa na esika ozwi mangwele mpo mopesi mangwele nayo akoka kosalisa yo soki oza na allergie to bampasi mosusu ewuti na mangwele. Ntango ozozela, okoki kotia maboko na V-safe mpo na koyebisa bampasi nionso ozwi mpe bakundwela yo dati okozwa ntonga ya mibale: vsafe.cdc.gov.

Mingi mingi bato bayokaka mpasi na nzoto mokolo moko kino na mikolo misato nsima ya kozwa mangwele. Makambo ya nzoto mpasi oyo ezomonana mingi eza kolemba, mpasi na misisa, mpasi na loboko esika babetaki ntonga, fievre, moto mpasi, mpasi na articulation, malili, posa ya kosansa, to kosanza. Soki bilembo nayo esili te nsima ya mikolo misato to minei, benga monganga to lopitalo nayo. Yo to mopesi mangwele nayo bakoki mpe kopesa rapore ya bapasi ozwi na Ebongiseli ya Kopesa Bansango ya Makambo ya Mpasi ya Mangwele (VAERS): vaers.hhs.gov/reportevent.html.

Benga 911 soki oza na allergie nsima ya kozonga na lopitalo. Bilembo na yango ya mabe ekoki kozala kopema na mpasi, kovimba na elongi mpe na mongongo, motema ezobeta nokinoki, makwanza na nzoto, kizunguzungu mpe kolemba.

Soki ozwi mangwele ya Pfizer to ya Moderna, kobosana te kozwa rendez-vous mpona ntonga ya mibale. Okosenga ozonga nsima ya bamposo misato to minei mpo na kozwa ntonga ya mibale.

Nsimya ya kozwa mangwele, koba kolata masque, zala mosika na bato mosusu na 6 pieds (bametre mibale), mpe mpo na kobatela bato oyo bazwi nanu te mangwele kokende te na bisika bato bayanganisaka. Okokoma mpenza na libateli mikolo kino bamposo mibale na nsima ya kozwa mangwele nayo (bamposo mibale nsima ya ntonga ya mibale ya Pfizer to ya Moderna, to nsima ya ntonga moko mpamba ya Johnson & Johnson (J&J)/Janssen).

Kende na www.maine.gov/covid19/vaccines mpo na koyeba makambo mingi.